

Yakubu

Nda ən Yakubu fa

¹ Kyagħha deleewar daba ya a har Yakubu mafad Faara tè yi Chinəm Yeeso Kərəsti. Niya chireeth-lenggən turya də kumkap səri yi Yahudaya fərgħa kækafek welgha hu chehweeya də. Niya ndang' ya kun fa.

Fərkəkafek tə kərəsta

² Kun wanmanggina həshya tə nishya, a kyadun hu kækerra hai ngwa tsauka ən mbənafarha fa a fad nun.

³ Kəsər səndun sə a kækərang nda fərkəkafekkid nun, na kərəssə nun naarha kanglang.

⁴ Nanən kee, malang kərəssə wa tsəgha ngga, na naarha kanglang ahu ən ənad wa tə kəm nggungwa fa ka əngya heu, mbə 'ya sə na kədeng nda wa.

⁵ Ana niifa sə ahur nun na midghən huteena, a hwan Faara nən, kəsər na Faara fəra haara tsahai a fiya heu kula kada 'ya dīmi, nən a fəranggən.

⁶ Amma a hwan da ndən, tətani a fərkəkafek nən kula ngaala, kəsər niifa ngalgha nəghən kəla kudufulla wuri aama na thlumbərra pengdə nagħha a kyaharra hai.

⁷ Tur niifdiya, a numadə nən wal 'ya a har Chinəm wa.

⁸ Mba nda ishang numadə ndan a mbərha tal wa. Na nda dərha mbeedə wuđa nda samarha də ahu əngya na nda ənaarha heu.

Fa kənaya tə fa yamiya

⁹ Fatakkwaya na tə yamirha fa na 'ya sə a harndan na nda taala kamanggən, kəsər na nda manggən a mbed Faara.

¹⁰ Fatakkwaya na tə kəna ha na 'ya sə a harndan na nda taala kamanggən, kəsər na nda ngguchit a mbed Faara. Na nda a hwaara kəla fit hwalirha.

¹¹ Yanfara na yanggən a kyada ba nən hwarang nda hwalirha də kaan; na fitghən həra də, təlgħa ndəttəghən də. Nəghən kee kəm, fa kənaya na nda a ndəkrha hai tə əngya nana nda a ənaarha heu.

Səsaarha tə kəkərra

¹² Tə parka ni niifdi kərəsgha ahu kəkərra, kəsər a kərəs də kəkərra, nən a thlə kənaghən yi yibrha ndana Faara nən a fərang nda nafiya nggəmngga ndən.

¹³ Ana 'ya sə kyangga niifa hu tar mbəlfeerha hai, a nda də Faara kəkərangga wa. Kəsər mbəm kəkərang nda Faara tə mbəlfeerha wa, nduwa kəkəranggən niifa a əna tar mbəlfeerha nən wa.

¹⁴ Kəkərra nən baarha ba ahu 'ya dīmi na mid nəm, ləm kəm nən wiigha tə kəm.

¹⁵ Ənggini na dīmi tərنا mid nəm nən dəfrha hur nggət tar mbəlfeerha nən. Tə kəm tar mbəlfeerha a shing də, nən nggət mərra.

¹⁶ Wan manggina həshya tə nishya nggəmni, a nggabanda kun wa.

¹⁷ Kala 'ya na ngga tə ənfəra na lələgħda bagħən ba a thləmad Chindi na ahu kukwaryid talara, mbuwa kyaharra hai kəla mishimnda na kyaharra hai.

18 Nggəm da fa a fərang yibrha nən kəm hu labargħən na kəkafek, ahu əngya ənanən heu tsau dəm wuwura ma fingya.

Thlə labar Faara tə əna taara sə

19 Wan manggina nggəmni, nama a kathləmaarha hai kəkar, a kalsun sə kəkar wa, tə kəm a səb hur nun də wet wa.

20 Kəsər səbrha hur niifa də mbə barha ba tə tsaurha na mid Faara wa.

21 Tsauñən kee tətani a malanggun ən mbəlfeyya heu na a fad nun. Kula manang nda alteena thlaama labar Faara həf nən ahur nun hai tsəkka a hərghanggən kun.

22 Amma a kang dūn thləmaarha labar Faara fa kee wa. Tətani a əna 'ya nun ndanən. A mbə kee wa nun a nggaba alten nun.

23 Kala niifa səkka labardi amma ənawa taara sə wa, nəghən kəla niifa kəlangga yidghən ahu tolokār.

24 A kwasamaddi kəlang nən fadghən, wii fayighən nən tsu kee mbədangga yiddi keegħən.

25 Amma tətani a kəlana ahu ngyakhrha na lələgħda, tə sammayirha, na a kyosə hu dīmiyirha. A kanna thləmarha hai əna taara na təghən, tə kəm mbədowa wa, na Faara fero parka ahu 'ya na ənaarha heu.

26 A nanna a numarha tə ndaarha tətakkwarha ni sa, amma mbang ngwa kəsang miiwa wa, na a nggaba altenwa, takkwad wa kani kee.

27 Dəfang shilee Faara teena na Chindī tə hura chahal kula ən 'yaara hu yidghən ndəna: dəng wumirya sə tə nishya mərnat chimayi ndan na a səsaarha. Tə kəm a nggəmna fa a tukhbowa tsawud dīmiyid kəshiddiya wa.

2

Tətani fa fərkəkafekky a malang ngganda wura hasə

¹ Wan manggina həshya tə nishya, ahu tsawud nəm fa fərkəkafekky ahu mamnggit Chinəm Yeeso Kərəsti, a wur dün hasə wa.

² A ndam bad niifa hu wumten nun ba ngungwa fa tə wulenduwa yi təfasa tə kari ngga, tə kəm kyagha tə yamirha ba tə kukwasharya fa.

³ A fərang dün mamnggirha niifdi ngwagha fa tə kari ngga ndon, "Kulo mbəd tsaurha na ngga ya." Amma ndanggun tə yamid di, "Ishiu a mbəddi taarha" nduwa "Tsawu a hweede a man sarna."

⁴ Kyad wa nun kaara a pathlang nun wa? Tsaukwa wanun kəla fa ngwa kumaya tə numad mbəlfeerha wa?

⁵ Keema thləmarha fa, wanmanggina həshya tə nishya nggəmni: Wurwa na Faara tə yamirha hu kəshiddiya tsauka tə kəna hu fərkəkafek wa? Mbə kanda ni na har langad kuteryid Faara ndanən nən a fərang fingya nggəmnga ndən wa?

⁶ Amma kun sardun tə yamirha. Mbə fa kənaya ni na kyaala tə kun dənda tə kun ahu kən ngwa kumarha də wa?

⁷ Mbə kanda ni na a sar Yeeso Kərəsti, thləma na tə mamnggirha sənna nda kun təghən wa?

⁸ Nən narha ngga a laf dün ngyakhrha Faara kutər nəm chireethleng nanda hai ahu deleewar Faara tə ndagha, "Nggəmu tuladwa kəla altenwa."

⁹ Amma anađun a wura hasə ənađun cimiyirha. Hwasang dün 'ya ndana ngyakhrha.

10 Kèsər kala niifa lafgha ngyakhkya heu, amma a hwasang də tal ahurghən, tə dīmid ni kəla yandi hwasangga ngyakhrha Faara heu.

11 Kèsər ndagħha Faara, “A ənanna kulafayirha wa,” tə kəm ndəghən, “A bəlna farha wa.” A ənawa kulafayirha wa, amma bəlna farha, tsauta tə hwasang nda ngyakhrha.

12 Nanən kee kala 'ya na a thlèkrha, nduwa 'ya na a ənaarha, dalu teena hai na nda a nggo kumarha sə tə ngyahaddi kyowa sə hu dīmiyirha.

13 Mba nda a hadang nda nafiya fa hadang ngwa wa fingya fa wa. Amma ana fiya a hado fa, na Faara a hado fa anadə a nggo kumarha sə.

Fərkəkafek kula taara na ngga naghən məmara

14 Wan manggina həshya tə nishya, mani mbəndəghən nun ndaarha na fərkəkafek sə a fad nun amma mbun a əna taara na a kyad ndaarha nən na fərkəkafek sə a fad nun wa? Na tur fərkəkafekkid di hərghang kun wa?

15 Ndam nanna wan tsu nduwa wan muwa kula ənnarhami nduwa lukrha.

16 A ndang niifa ahur nun, “Ndang'ya wure fa, a fero wa Faara ənnarhami tə lukrha,” amma fərangwa ənnarhami nduwa lukrha niifdi wa. Mani mbəndəghən?

17 Nəghən kee kəm, fərkəkafek tafadghən, a mbə kula taara wa, nəghən məməra tə kəm kani kee.

18 Amma na niifa mbang ndaarha, “Sa nagħha tə fərkəkafek, nggi kəm niyi a əna tarya na ngga.” Kedee fərkəkafekkid wa kula taara, nggi kəm niya kedo fərkəkafekkid na ahu tarya na ngga niya ənaarha.

19 Fər na kəkafək na Faara tətali. Məməl ni. Amma ko ənkaheeya ma fər nda kəkafek kee nagha fad ndan a rəprha fa ka həreenga.

20 Sa nura! Na mid wa sə a kedo ndaarha nda fərkəkafek kula taara kani kee wa?

21 Balowa nən in chichid nəm Ibrahim nda nanda ka niifa ni a mbed Faara kəsər fərnən wanggən Ishaku ka sataka wa?

22 Kulo hai, fərkəkafekkidghən tə targħən na nda wiirha hai kyab, tə kəm fərkəkafekkidghən lələghəddə ka tardi əna nən.

23 Katəragħən hai kee kəla ndana əleewar Faara, “Fər Ibrahim kəkafek a Faara, ndən ndaana Faara ka niifa ni.” Ndəghən ni na nda aaghən pashid Faara.

24 Kulo hai, ka ən ənad nəm ndəghənni ndana nda nəghəm məməl a mbed Faara, mbə tə fərkəkafek katenggən kee wa.

25 Nəghən kee kəm tə Rahab səsuwaddi. Kyad ndan tə ndaarha ənadə 'ya na məməl a mbed Faara a sayiddi bəbeng nən fa har muyini, fərang nən mbəd mənda kanda tə kəm kyadang kwa-mana nən kanda pak wii nda.

26 Nanən kee, kəla nana pofad niifa məməra kula yibrha, na fərkəkafek kee məməra kula tarya na ngga.

3

Kwarama mii nun

1 Wan manggina həshya, mbə kun hangga kamgga a tsawun famaləmngya ahu Kən Faara wa, kəsər kan na a tsaharhaha na nda a ngwang

kumarha kan sə kaan ma fingya mbuwa tsaharha ha.

² Kəm heu nəm kyathla hai hangga, amma a kəsang dəm mii nəm, nəm a tsaurha lələgda, mbanggəm kəsang altennəm ahu kala tur yanggi kwamana.

³ A pang dəm lidzaama pərshe mii nəm mbang kyakhrang a mbəya də na mid nəm.

⁴ Nduwa ndam kəla nggirnggi. Ko nanən nəghən manggən na bəreurla na kanglang naarha puwang nda də, tə hurghən nən tsuwar 'ya fa ngguchit kyakhranggən nggirnggi di a mbəda də na midghən.

⁵ Nəghən kee kəm sheneurha 'ya ni na ngguchit a fad niifa, amma nən taala kaan. Kəlaman kyathla shinatu na njang kaheerha də.

⁶ Sheneurha waarha ni. Kəshiirha ni yi mbəlfeerha na ahu thlu farha, nən tukhbang nda niifa də kahat. Nən səbang tsaurha də kahat, nəghən kəla waarha na a hwanga.

⁷ Na fiya laf tur mabiya dədəmən, wudikkya, tə mabiya na kakhrha tə hura, tə təngya,

⁸ amma mbə niifa sə na mbang laf sheneurha wa. Tə mbəlfeerha ni mbə tam yibrha wa, nəghən lələgda tə warkami.

⁹ Tə shenneu di ndə nəm fal Faara sə na China, tə ndəghən ni kəm nəm shiwang nda fiya əna nanda kəla Faara.

¹⁰ Tə mii dani nəm shiwang nda niifa tə fal Faara kəm. Wan manggina həshya tə nishya mbə ngga kee wa.

¹¹ Na aam shishaurha tə na mbənggən ngətta sə hu fereerha tal wa?

12 Wan manggina həshya tə nishya, na dəf shibaarha nggət wan dəfyā dzaitun wa, nduwa dəf inabi nən nggət wan dəfyā shibarha wa? Nəghən kee kəm aam fereerha na shishau mbə bang aama na mbənggən wa.

Huteena na ngga nən barha ba a thləmad Faara

13 Wunni ndəndəl na sənang nda 'ya hai ahur nun? Ngwa kyadghənən hu widghən hai ngga, tə kəm ahu taryighən nən a ənaarha kula taala na barha ba ahu sənda.

14 Amma ana dūn a sərəkrha kaan tə nggəm alteena ahur nun, a bəbeng dūn kəkafek tə taala tə nggabaarha wa.

15 Kəsər sərəkrha tə nggəm alteena mbə tur sənda Faara ni wa. Tur ənggini ya yi kəshiiρha ni, mbə yi Səsəna ni tə Pedənda wa, yi Sheetan ni.

16 Kəsər mbərha nana sərəkrha sə tə nggəm alteena, na wal kakyathlaanga sə tə tur mbəlfeyə dədəmən.

17 Amma huteena bagha ba a talara hai ahu katəradghən nəghən chahal. Nən barhaba tə nggəm dədemnggirha, kətsar ka niifa ni, mbə tenggən kakrak wa, lələgħda tə hadang nda niifa fa tə ən ənadghən ngga. Mbə wura hasə wa, Kətsar nəghən tə kəkafek fa.

18 Fingya na a nggəm dədemnggirha na nda həf wiya yi dədemnggirha halth nggayirha nda.

4

Yiyi thləmaarha aten kəs pashiyirha tə kəshiiρha

¹ Mani þarhaba tə kakyathlanga tə yanda a pathlang nun? Mbə þanən ba tə ən mbəlfeerha na mid nun na a yanda ahur nun wa?

² Na mid nun 'ya mbuwa nun təghən ha, nanən kee nun bəl farha ka a walghənun. Nun sərghang əngya fiya ha aten əngya na nanda təghən ha, amma mbun tam walghən wa, nanən kee nun har kanda yanda ka a thlanggun hai a har ndan. Ko nanən kee mbun wal əndi na mid nun wa, kəsər 'wawun hwanang Faara wa.

³ Ko hwanang nun, mbun walghən wa kəsər numad nun heu mbə ngga wa. Na mid nun sə 'ya kee na a tək mbənda nun fa.

⁴ Kun kulafaya! Sənggun sə tə ndaarha əna pashiyirha tə kəshiddiya nun tsaurha fasaryi tə Faara wa? Niya nggər pərghən, ana mid nun tək mbənda kəshidda fa ya, mbun tsau pashiyi tə Faara wa.

⁵ Ma numa nun aten 'ya ndaana ðeleewar Faara, nda nanda, ðəfang Faara səsəna ahur nəm hai, nəghən a sərəkrha aten səsən di ka a tərang shilee nəm teena tə kəkafekirha?

⁶ Amma fərang də nggayirha kəm kaan. Ndəghən dani ndaana Deleewar Faara, "Kar Faara niifa na a taala, amma nən fərang nggayirha yandi mbuwa a taala."*

⁷ Fərang altenwa Faara. Karama Sheetan fa, ndəghənggi kəm nən a ðaarha ma kun.

⁸ Ndusu a thləmad Faara də, Faara kəm nən a nduwussa thləmad wa ba. Kun fa ðimiya; tsaba man haar yi nun də, kun fa thlərbuya tsabaman hur nun də nagha chahal.

---

* **4:6 4:6** Karapu 3:34

9 Taama aten əngya əna nun mbuwa ngga. Tsawama tə thlee hura a meyed maasa, tə kəm ndenggun pəm nun hai a meyed wutsəfayırha.

10 A manang na alten wa a mbed Chinəm wa, ndəghənni a manorha.

Yiyi thləmaarha aten ngwang kumarha fingya

11 Wan manggina nda həshya tə nishya, a thləghhang dūn 'ya ndan na dimi wa. A ndik na aten shadwa tə kəm ngwang kumarha na sə, na a ndikrha tə ngwa kumad ngyakhrha Faara. Amma tarwa ndəna a əna taara na tə ngyahaddi. A ngwanna kumarha mba a əna taara sə wa, tsawang na fadwa tə ngwa kumarha atenggən.

12 Faara katenggən ndən fərgha ngyahaddi tə kəm ndəghən ni tə ngwa kumarha. Ndəghən katenggən ndəghənni tə səsəmnda hərəkrha ha nduwa bəlanggən. Nanən kee wun furowa kwanana na a ngwang kumarha na tulad wa sə?

Yiyi thləmaarha aten Taala

13 Nanənya kama thləmaarha hai, kun na a ndaarha, "A weeriya nduwa a binda nəm a dərha mbədə də ya, nduwa a wupəri dədə taarha, tsawum sə yi hurarha tal a mbədī, əna shafli nəm wal wudəbəla nəm."

14 Kəkən sənna əndə sə na a katərarha hai a binda? Kəsər yibəd wa nəghən kəla wufid thləthləbəd tsar, na naghən nanənya tsəbaku hargha də.

15 'Ya kamngga a ndon, "A nggəm Chinəm fa, nəm a naarha tə yibrha əna əndə nəm ya tə yandi taarha."

16 A meyedghən non naarha taala aten 'ya na mid nun ənaarha. Tur taala kiya 'yani na dimi.

17 Tsaunən kee, kala niifa səngga 'ya kamngga a ənagha, ənawa ndən wa, ənadə dimiyirha.

5

Yiyi thləmaarha a fa kənaya

1 Nanənya keema thləmaarha fa kun fa kənaya, tama (nama a tərha) tə huhwaarha ķesər ka səsaarha na bayi tennun ba.

2 Kəna nun məth da də, lukki nun na nggəngga kyang wupədəlthya tsau nda kukwasharya.

3 Yinun təfasa tə wurirha tsaudə ka kee. Kənadi nun a thlətta ya nən a kyang thlu fad nun kəla waarha. Kəna di wumang nun hai ya nən a kyad ən sakhrha a tennun a far ngwa kumarha.

4 Kaama thləmaarha hai! Nafiya hathlangga kun sə hu heeyi nun kula kun teng kanda, kanda a tərha ka kun. Təddi ki fa halthyini səldə ahur thləmad Chinəm də na tə Mamnggirha.

5 Tək dūn mbənda fa ahu kəshıırha, nggalun tə əngya na mid nun. Ndaurang dūn fannun kəla mabiya na nggungwa fa ka far thlee urarha.

6 Ngwang kumarha nun ka nafiya bəlanggun kanda, yangwanda kun wa.

Kərəssa hu sasaarha

7 Wan manggina həshya tə nishya, kərsaama ta far dadə na Chinəm a wutta ba. Kəlaaman fahudaya na kərəsta tə kəla wan 'wad 'yaara fa tə 'yar kwasamarha. Nən kukwasang kanda fa a nakhdagha ənnarhami.

⁸ Kun kəm kərsaama. Ndeeman yid nun kəsər takh Chinəm a wutta ba.

⁹ A huhurum dūn tə ndan wa, wanmanggina həshya tə nishya, ama nanda ngwang kumarha kun sə. Kəsər na tə ngwa kumarha kət a mii kwat minda!

¹⁰ Ndam, kəla kərəsta ahu səsaarha, wanmanggina həshya tə nishya, tsahama annabiya kal nanda sə tə thləm Chinəm.

¹¹ Nan fərang mamngirha fingya kərəsgha hu səsaarha. Sək dūn labar kərəssa Ayuba. A kwasamadghən dangga Chinəm sə, kəsər Chinəm nən dang niifa sə tə kəm hadanggən fa.

¹² Amma aten əngya heu, wanmanggina həshya tə nishya, atam dūn aah Faara tə talara wa, nduwa tə hweede wa, nduwa tə komani wa. Ngwa tsauka palth nun, ha'i nduwa awo, amanun əna dimiyirha ngwang kumarha nda kun sə.

Səsəmnda hwan Faara

¹³ Na niifa sə ahur nun na a səsaarha wa? Hwan Faara nən. Na niifa sə ahur nun na a əna wutsəfayirha wa? Dəgha mbeedə tə aah amshe yi fal Chinəm.

¹⁴ Na niifa sə ahur nun na fadghən bee wa? Ngwa aah shingya Kən Faara nən hwanang Faara nda in tə kəm irang fədeerha nda fa hu thləm Chinəm.

¹⁵ Hwan Faara tə fərkəkafek nən kənang niifa na fadghən bee; na Chinəm a kənang nda. Kala niifa ənaghə dimiyirha, na nda a chahanggən də.

¹⁶ Pəra man dimiyid nun ndan, tə kəm hwana man Faara ndan teena tənun wal kənda. Hwanda ka niifa nəghən tə səsəmnda nən dang nda niifa sə kaan.

¹⁷ Ilya niifa ni ƙela ƙem. Hwan də Faara tə færkəkafek a bad 'yaara wa, bawa 'yaara yi huraya mahān tə nderee mikki wa.

¹⁸ Nggər nən hwan Faara, bagha 'yaara hai a talara, férgha chehweerha ənnarhami.

Wuda man fa takkwaya ba kyalthgha hai

¹⁹ Wan manggina həshya tə nishya, ana niifa sə ahur nun kyalthgha hai ma kwaman ƙekafek, ngwa wudangga niifa ba tal ahur nun.

²⁰ A sənunsə kala niifa wudangga tə dimirha ba hərghhang də niifci wu ma məra yi pakwandə, tə ƙem na Faara a chahang dimiyidghən də heu.

**Hona Bible
The New Testament in the Hwana language of
Nigeria: Hona Bible**

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: Hona (Hwana)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 18 Jul 2025

d942b897-c376-5386-bfaf-e0ce21c59136